DEĞERLENDİRME NOTU
No. 341

EKİM
2026

AB BASİTLEŞTİRME GÜNDEMİ VE OMNİBUS PAKETLERİ

Hatice Zeynep Şen
İKV Uzman Yardımcısı

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI
Türkiye'nin AB Uzmanı

AB BASİTLEŞTİRME GÜNDEMİ VE OMNİBUS PAKETLERİ

Hatice Zeynep Şen, İKV Uzman Yardımcısı

Avrupa Birliği, 2024-2029 döneminde göreve başlayan Komisyonla birlikte, önceki dönemin düzenleyici genişlemeye dayalı yaklaşımından uzaklaşarak rekabetçiliği önceleyen bir sadeleştirme gündemine yönelmiştir.

Letta ve Draghi raporlarının işaret ettiği idari yük sorununa yanıt olarak Komisyon, Ocak 2025'ten itibaren "omnibus" adı verilen bir yasama tekniğiyle art arda on üç paket sunmuş, bu paketlerle aynı politika alanına ilişkin birden fazla yönerge ve tüzüğü tek bir yasama sürecinde eş zamanlı olarak değiştirmeyi amaçlamıştır.

Komisyon, görev süresi boyunca işletmeler için idari yükü en az %25, KOBİ'ler için en az %35 azaltarak 2029 sonuna kadar yıllık 37,5 milyar avroluk tasarruf sağlamayı hedeflemekte, Eylül 2026 itibarıyla sunulan on iki paketin yıllık yaklaşık 14 milyar avro tasarruf sağlaması öngörülmektedir. Sürdürülebilirlik, yatırım, tarım ve yapay zekâ alanlarındaki düzenlemeler yürürlüğe girerken, savunma paketi Avrupa Parlamentosundan geçerek Konsey onayını beklemekte, kimyasallar, çevre ve otomotiv gibi alanlarda ise müzakereler sürmektedir.

Bu dönüşüm, idari yükün azaltılması ile mevcut düzenleyici koruma standartlarının korunması arasındaki hassas dengeye ilişkin bir siyasi tartışmayı da beraberinde getirmektedir. Avrupa Ombudsmanı'na yapılan şikâyetler ve sivil toplum kuruluşlarının eleştirileri bu gerilimin sürdüğünü göstermektedir.

Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizmasındaki basitleştirme ve Gümrük Birliği'nin güncellenmesi beklentisi üzerinden bu gündem, Gümrük Birliği ortağı ve aday ülke sıfatıyla Türkiye'yi de doğrudan ilgilendirmektedir.

Bu Değerlendirme Notunda, AB'nin sadeleştirme gündemi kapsamında sunduğu on üç omnibus paketi tek tek ele alınmış, her paketin hukuki statüsü ve öngördüğü somut değişiklikler incelenmiş, gündemin Türkiye-AB ekonomik ilişkilerine olası yansımaları değerlendirilmiştir.

Giriş

Avrupa Birliği'nde "omnibus" olarak adlandırılan yasama tekniği, tek bir hukuki düzenleme değil, aynı politika alanına ilişkin birden fazla mevcut yönerge veya tüzüğü eşzamanlı olarak değiştiren bir paket yöntemidir.[1] Bu teknik, farklı mevzuat parçaları arasındaki uygulama tarihlerini, kapsam eşiklerini ve raporlama yükümlülüklerini tek bir yasama sürecinde uyumlaştırmayı amaçlamaktadır.

Omnibus gündeminin siyasi temeli, Kasım 2024'te AB Devlet ve Hükümet Başkanları tarafından kabul edilen Budapeşte Bildirgesi'ne dayanmaktadır. Bildirgede liderler, Enrico Letta'nın "Bir Pazardan Çok Daha Fazlası" (*Much More Than a Market*) ve Mario Draghi'nin "Avrupa Rekabetçiliğinin Geleceği" (*The Future of European Competitiveness*) raporlarına atıfla, işletmeler, özellikle KOBİ'ler için idari, düzenleyici ve raporlama yüklerinin köklü biçimde azaltılmasını içeren bir "sadeleştirme devrimi" çağrısında bulunmuştur.[2] Bu çağrı, Ocak 2025'te Komisyonun yayımladığı Rekabetçilik Pusulası ve Şubat 2025'teki "Daha Basit ve Daha Hızlı Bir Avrupa" iletişim belgesiyle somut bir yasama gündemine dönüşmüştür. Komisyon, bu çerçevede kendi görev süresi boyunca (2024-2029) işletmeler için idari yükü en az %25, KOBİ'ler için en az %35 azaltma hedefi belirlemiştir. Bu, 2022 taban yılına göre yıllık 37,5 milyar avro tasarruf anlamına gelmektedir.[3] Komisyonun kendi verilerine göre, Ocak 2025-Haziran 2026 arasında sunulan on iki omnibus paketinin yıllık yaklaşık 14 milyar avro yinelenen idari maliyet tasarrufu sağlaması öngörülmektedir.[4] Mart 2026'da toplanan AB Zirvesi'nde liderler bu gündemi başlatmış, Avrupa Parlamentosu, AB Konseyi ve Komisyon 24 Nisan 2026'da "Tek Avrupa, Tek Pazar" (*One Europe, One Market*) Yol Haritası üzerinde anlaşarak bekleyen tüm omnibus dosyalarının 2026 sonuna kadar tamamlanmasını, buna ek olarak vergilendirme ve enerji ürünleri paketlerinin en geç 2027'nin dördüncü çeyreğine kadar sonuçlandırılmasını öncelikli hedef olarak belirlemiştir.[5]

Omnibus paketlerinin her biri tek bir hukuki işlem değil, çoğunlukla birbirinden bağımsız ilerleyen birkaç yönerge veya tüzük teklifinden oluşmaktadır. Bu nedenle bir paketin "kabul edildi" ya da "müzakerede" şeklinde tek bir statüyle özetlenmesi yanıltıcı olabilir. Statüler dosya bazında değerlendirilmelidir.[6] Bu Değerlendirme Notu, Avrupa Komisyonunun Ocak 2025'ten itibaren art arda sunduğu omnibus paketlerini, bunların ortaya çıkış gerekçelerini ve Eylül 2026 itibarıyla ulaştıkları hukuki aşamayı ele almaktadır.

---

[1] European Commission, "Simplification", t.y., https://commission.europa.eu/law/law-making-process/better-regulation/simplification-implementation-and-enforcement/simplification_en (Erişim Tarihi: 1 Ekim 2026).
[2] Council of the European Union, "The Budapest Declaration on the New European Competitiveness Deal", 08.11.2024, https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/11/08/the-budapest-declaration/(Erişim Tarihi: 1 Ekim 2026).
[3] European Commission, "Simplification", a.g.e.
[4] A.g.e.
[5] Council of the European Union, "Omnibus simplification legislative packages-Progress report", ST-9834/1/26 REV 1, 12.06.2026, https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9834-2026-REV-1/en/pdf (Erişim Tarihi: 22 Eylül 2026).
[6] A.g.e.

Omnibus I: Sürdürülebilirlik

Komisyonun sunduğu ilk omnibus paketi 26 Şubat 2025'te açıklanmıştır, kurumsal sürdürülebilirlik raporlama ve özen yükümlülüğü mevzuatında (CSRD ve CSDDD) ve Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması'nda (SKDM) kapsam ve zamanlama değişiklikleri öngörmektedir.[7] Paketin ortaya çıkışında Almanya ve Fransa hükümetlerinin, Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Yönergesi'nin (CSRD) ertelenmesi ve uyum yükünün hafifletilmesi yönündeki çağrıları ile Avrupa Halk Partisi'nin CSRD, Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Yönergesi (CSDDD) ve AB Taksonomisi için iki yıllık bir duraklama talebi belirleyici olmuştur.

Somut olarak CSDDD'de üç unsur geriye çekilmiştir. Şirketlerin iklim nötrlüğüyle uyumlu bir geçiş planını kabul etme ve uygulama yükümlülüğü metinden tamamen çıkarılmış, AB çapında uyumlaştırılmış hukuki sorumluluk rejimi kaldırılarak mağdurların tazminat talebi Üye Devletlerin kendi hukukuna bırakılmış, değer zinciri boyunca kapsamlı haritalama zorunluluğunun yerini şirketlerin öncelikli riskleri kendilerinin belirlediği risk temelli bir tarama yöntemi almıştır. Azami idari para cezası da cironun %5'inden %3'üne düşürülmüştür. CSRD tarafında ise Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları'ndaki zorunlu veri noktası sayısının 1.073'ten yaklaşık 320'ye indirilmesi, sektörel raporlama standartları oluşturma planından tamamen vazgeçilmesi ve "sınırlı güvence"den "makul güvence"ye geçiş planının iptal edilmesi öngörülmektedir.[8]

CSRD ve CSDDD tarafında süreç iki aşamalı ilerlemiştir. Raporlama ve özen yükümlülüğü tarihlerini erteleyen "dur-bekle" (*stop-the-clock*)[9] yönergesi hızla kabul edilmiş, 17 Nisan 2025'te yürürlüğe girmiştir.[10] Esasa ilişkin değişiklikleri içeren asıl metin ise 18 Mart 2026'da yürürlüğe girmiştir.[11] Nihai düzenlemeyle CSRD'nin kapsamı, önceki "250 çalışan, 50 milyon avro ciro ve 25 milyon avro bilanço büyüklüğünden en az ikisi" testinden, hem 1000 çalışanı hem de 450 milyon avro ciroyu birlikte aşma şartına yükseltilmiş, CSDDD ise yalnızca hem 5000 çalışanı hem de 1,5 milyar avronun üzerinde cirosu olan şirketleri kapsayacak, uygulaması 2029'a ertelenecek şekilde daraltılmıştır. Komisyon, bu iki değişiklikten yıllık yaklaşık 4,5 milyar avro tasarruf beklemektedir.

---

[7] European Commission, "Simplification" (Omnibus I, sürdürülebilirlik), a.g.e.
[8] Clifford Chance, "Omnibus I-the European Union concludes CSDDD and CSRD reforms", Şubat 2026, https://www.cliffordchance.com/insights/resources/blogs/business-and-human-rights-insights/2026/02/omnibus-i-the-european-union-concludes-csddd-and-csrd-reforms.html (Erişim Tarihi: 1 Ekim 2026)
[9] "Dur-bekle" (*stop-the-clock*): Zaten kabul edilmiş bir mevzuatın içeriğini hiç değiştirmeden, sadece belirli yükümlülüklerin uygulanmaya başlama tarihini erteleyen, ayrı ve çok kısa bir değişiklik metni.
[10] European Parliament and Council of the European Union, "Directive (EU) 2025/794 of the European Parliament and of the Council of 14 April 2025 amending Directives 2006/43/EC, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 and (EU) 2024/1760 as regards the dates from which the Member States are to apply certain corporate sustainability reporting and due diligence obligations", *Official Journal of the European Union*, 14 Nisan 2025, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32025L0794 (Erişim Tarihi: 1 Ekim 2026).
[11] Directive (EU) 2026/470 of the European Parliament and of the Council of 24 February 2026 as regards certain corporate reporting and due diligence requirements (OJ L, 2026/470, 26.2.2026), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32026L0470(Erişim Tarihi: 1 Ekim 2026)

SKDM tarafında ise düzenleme ayrı bir takvimle ilerlemiş, 8 Ekim 2025'te yasalaşarak 20 Ekim 2025'te yürürlüğe girmiştir.[12] Değişiklikle SKDM kapsamındaki mallardan (elektrik ve hidrojen hariç) yıllık toplam net kütlesi 50 tondan az ithalat yapan küçük ithalatçılar SKDM yükümlülüğü dışında bırakılmış, bu sayede ithalatçıların yaklaşık %90'ını oluşturan 182 bin şirket kapsam dışında kalmıştır. Elektrik ve hidrojen ise ithalat hacminden bağımsız olarak kapsamda kalmaya devam etmektedir. Buna karşılık mekanizmanın kapsadığı emisyonların yaklaşık %99'u kapsamda kalmaya devam etmektedir. Komisyon bu basitleştirmeden yıllık yaklaşık 1,2 milyar avro tasarruf öngörmektedir.

Omnibus I hem hazırlık sürecinde hem de kabulünden sonra en tartışmalı paket olmuştur. Sekiz sivil toplum kuruluşundan oluşan bir koalisyon, Komisyonun öneriyi hazırlarken danışma süreçlerini sınırlı tuttuğu ve etki değerlendirmesini yeterince yapmadığı gerekçesiyle Avrupa Ombudsmanı'na resmî şikâyette bulunmuştur.[13] Eleştirilerin odağında, eşiklerin yükseltilmesinin milyonlarca şirketi kapsam dışında bırakacağı, CSDDD'de iklim geçiş planı yükümlülüğünün ve hukuki sorumluluk çerçevesinin zayıflatıldığı iddiaları yer almaktadır. Komisyon ise değişikliği, mevcut standartlardan taviz vermeden idari yükü azaltan bir düzenleme olarak sunmaktadır. Bu gerilim, izleyen paketlerin çoğunda da tekrarlanan bir örüntü olarak öne çıkmaktadır.

Omnibus II: Yatırım

14 Mayıs 2025'te Omnibus III ile eş zamanlı olarak sunulan ikinci paket, *InvestEU* Programı ve Avrupa Stratejik Yatırımlar Fonu çerçevesinde raporlama ve uygulama süreçlerini sadeleştirmeyi hedeflemiştir.[14] Amaç, bu araçların idari yükünü azaltarak ek yaklaşık 55 milyar avroluk kamu ve özel yatırımın harekete geçirilmesini kolaylaştırmaktır.

Somut olarak InvestEU garantisi 2,9 milyar avro artırılarak toplam 29,1 milyar avroya çıkarılmış, buna Avrupa Stratejik Yatırımlar Fonundan ve önceki dönem finansal araçlarından kalan 1 milyar avroluk geri dönüş kaynağı eklenmiştir. Daha önce Üye Devletlerin InvestEU'ya katkısı yalnızca "Üye Devlet bölmesi" üzerinden mümkünken, düzenleme artık tamamen fonlanmış yeni bir "InvestEU finansal aracı" seçeneği sunmakta, bu da özellikle Avro Bölgesi dışındaki Üye Devletlerin kur riskine maruz kalmadan öz sermaye araçlarına katkı sağlamasına imkân tanımaktadır. Eski programlardan serbest kalan garantilerin yeniden kullanımı da yeni bir prosedür başlatmak yerine mevcut anlaşmaların güncellenmesiyle mümkün hâle gelmiştir.[15]

---

[12] Regulation (EU) 2025/2083 of the European Parliament and of the Council of 8 October 2025 as regards simplifying and strengthening the carbon border adjustment mechanism (OJ L, 2025/2083, 20.10.2025), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32025R2083 (Erişim Tarihi: 22 Eylül 2026).

[13] Business & Human Rights Resource Centre, "NGOs challenge European Commission's undemocratic 'Omnibus' process", 2025, https://cleanclothes.org/news/2025/ngos-challenge-european-commission-undemocratic-omnibus-process (Erişim Tarihi: 22 Eylül 2026).

[14] European Commission, "Simplification" (Omnibus II, yatırım), a.g.e.

[15] Council of the European Union, "Council signs off simplification of InvestEU programme to boost EU competitiveness", 11.12.2025, https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-

Tek bir tüzük teklifinden oluşan paket hızla ilerlemiş, 16 Aralık 2025'te yasalaşarak 24 Aralık 2025'te yürürlüğe girmiştir.[16] Düzenleme InvestEU garantisinin etkinliğini artırmakta ve raporlama gerekliliklerini basitleştirmektedir. Komisyon bu değişiklikten toplam 350 milyon avro tasarruf beklemekte, bunun 324 milyon avrosunun tek seferlik idari maliyet azalımı olduğunu belirtmektedir.

Omnibus II, kapsamı dar ve teknik niteliği ağır basan bir paket olduğundan diğer paketlere kıyasla sınırlı bir kamuoyu tartışması yaratmıştır. Esas dikkat, InvestEU garantisinin 2028-2034 dönemi Çok Yıllı Mali Çerçeve müzakereleriyle nasıl bütünleştirileceği sorusuna yönelmiştir.

Omnibus III: Tarım

Yine 14 Mayıs 2025'te sunulan üçüncü paket, Ortak Tarım Politikası'nın 2023-2027 dönemine ilişkin yönetim, izleme ve raporlama kurallarını sadeleştirmeyi, çiftçiler ve ulusal idareler üzerindeki idari yükü azaltmayı ve dijitalleşmenin sunduğu imkânlardan yararlanmayı amaçlamaktadır.[17] Somut olarak organik tarım sertifikasına sahip çiftlikler birçok "İyi Tarımsal ve Çevresel Koşul" standardını otomatik olarak karşılamış sayılarak buna ilişkin ayrı denetimlerden muaf tutulmaktadır. Yerinde denetimlerin bir kısmı Kopernik uydu programının Sentinel verilerine dayanan alan izleme sistemiyle değiştirilerek çiftlik ziyaretlerinin azaltılması hedeflenmekte, önceki düzenlemede zorunlu olan yıllık performans ibra süreci tamamen kaldırılmaktadır. Doğal afet, olumsuz iklim olayı veya felaket hâllerinde çiftçilere kriz ödemesi yapılabilmesi yeni bir imkân olarak eklenmiş, veriler "bir kez toplanır, birden çok kez kullanılır" ilkesiyle tek bir sistem üzerinden alınacaktır.[18]

Tek bir tüzük teklifi olarak ilerleyen paket 19 Aralık 2025'te yasalaşarak 1 Ocak 2026'da yürürlüğe girmiştir.[19] AP ve Konsey arasında 10 Kasım 2025'te varılan geçici uzlaşıda, küçük ölçekli çiftliklere yapılan ödemelerin artırılması da yer almıştır.[20] Komisyon, düzenlemenin çiftçiler için yıllık 1,58 milyar avro, ulusal idareler için ise 210 milyon avro tasarruf sağlamasını öngörmektedir.

Paket, koşulluluk sistemini, doğrudan ödeme türlerini ve kırsal kalkınma müdahalelerine ilişkin kuralları esnetirken denetim ve ceza mekanizmalarını da basitleştirmiştir. Tarım kesimi örgütleri değişikliği büyük ölçüde olumlu karşılarken, bazı çevre örgütleri Ortak

---

releases/2025/12/11/council-signs-off-simplification-of-investeu-programme-to-boost-eu-competitiveness/ (Erişim Tarihi: 22 Eylül 2026).

[16] Regulation (EU) 2025/2005 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2025 as regards increasing the efficiency of the InvestEU programme and simplifying reporting requirements (OJ L, 2025/2005, 24.12.2025), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32025R2005 (Erişim Tarihi: 23 Eylül 2026).

[17] European Commission, "Simplification" (Omnibus III, tarım), a.g.e.

[18] "EU gives final approval to CAP simplification", 3tres3.com, 2025, https://www.3tres3.com/en/latest_swine_news/eu-gives-final-approval-to-cap-simplification_22074/ (Erişim Tarihi: 23 Eylül 2026).

[19] A.g.e.

[20] Tunç İbrahim Ceylan, "Omnibus III Paketi Üzerinde Geçici Uzlaşı", *İKV Bilgi Notu*, 13.11.2025, https://www.ikv.org.tr/ikv.asp?id=9795 (Erişim Tarihi: 23 Eylül 2026).

Tarım Politikası'nın yeşil koşulluluk unsurlarının zayıflatılmasından duydukları endişeyi dile getirmiştir.

Omnibus IV: Orta Ölçekli Şirketler, Dijitalleşme ve Ortak Özellikler

21 Mayıs 2025'te sunulan dördüncü paket beş ayrı teklif içermektedir.[21] Bunlardan ikisi, KOBİ ile büyük şirket arasında kalan "küçük orta ölçekli şirket" kategorisine, KOBİ'lere tanınan hafifletici tedbirlerin bir kısmının genişletilmesini, ikisi ürün mevzuatında dijitalleşme ve ortak teknik özelliklerin uyumlaştırılmasını, biri ise batarya özen yükümlülüğüne ilişkin bazı tarihlerin ertelenmesini konu edinmektedir.

Geçici mutabakat kapsamında "küçük orta ölçekli şirket" kategorisi, 250 ile 1.000 arasında çalışanı olan ve cirosu 200 milyon avroyu veya bilançosu 172 milyon avroyu aşmayan şirketleri kapsayacak şekilde tanımlanmıştır. Komisyonun ilk önerisindeki 750 çalışan, 150 milyon avro ciro ve 129 milyon avro bilanço eşikleri, AP ve Konsey arasındaki müzakerelerde yukarı yönlü revize edilmiştir. Bu şirketler daha önce büyük şirket muamelesi görürken artık KOBİ'lere tanınan bazı hafifletici tedbirlerden yararlanabileceklerdir. "Dijital öncelik" ilkesiyle on üç direktif ve sekiz tüzük kapsamındaki basılı kullanım kılavuzu ve uygunluk beyanı gibi kâğıt tabanlı belge zorunlulukları kaldırılarak yerine dijital erişim getirilmektedir.[22]

Batarya dosyası hızla ilerlemiş, Komisyon önerisinde değişiklik yapılmaksızın 31 Temmuz 2025'te yürürlüğe girmiştir.[23] Orta ölçekli şirket ve dijitalleşme tekliflerinde ise AP Mart 2026'da müzakere yetkisini onaylamış, taraflar Haziran 2026'da geçici mutabakata vararak metinleri AB Daimî Temsilciler Komitesine (*Coreper*) sunmuştur.[24] Eylül 2026 itibarıyla bu dosyalar geçici mutabakat aşamasında olup resmî kabul süreci sürmektedir. Komisyon, paketin tamamından yıllık yaklaşık 380 milyon avro idari maliyet tasarrufu beklemektedir. Paketin temel mantığı, KOBİ eşiğinin hemen üzerinde kalan orta ölçekli şirketlerin de belirli hafifletici tedbirlerden yararlanmasını sağlayarak büyüme eşiğinde oluşan ani yük artışını yumuşatmaktır.

Omnibus V: Savunma Hazırlığı

17 Haziran 2025'te sunulan beşinci paket, Mart 2025 tarihli "Avrupa Savunması Hazırlık 2030 Beyaz Kitabı"nın önerileri doğrultusunda AB savunma sanayisine uygulanan kuralları sadeleştirmeyi amaçlamaktadır.[25] Paket iki tüzük ve bir yönerge teklifinden

[21] European Commission, "Simplification" (Omnibus IV, KOBİ ve dijitalleşme), a.g.e.
[22] KPMG Law, "Omnibus IV brings some simplifications, especially in product law", 11.06.2025, https://kpmg-law.de/en/omnibus-iv-brings-some-simplifications-especially-in-product-law/; Council of the European Union, "Simplification: Council and Parliament strike deal to help growing businesses thrive and accelerate digitalisation", 09.06.2026, https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/06/09/simplification-council-and-parliament-strike-deal-to-help-growing-businesses-thrive-and-accelerate-digitalisation/ (Erişim Tarihi: 24 Eylül 2026).
[23] Regulation (EU) 2025/1561 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2025 amending Regulation (EU) 2023/1542 as regards obligations of economic operators concerning battery due diligence policies (OJ L, 2025/1561, 30.7.2025), https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2025/1561/oj (Erişim Tarihi: 24 Eylül 2026).
[24] Council of the European Union, "Omnibus simplification legislative packages-Progress report", ST-9834/1/26 REV 1, 12.06.2026, a.g.e.
[25] European Commission, "Simplification" (Omnibus V, savunma), a.g.e.

oluşmaktadır. Bunlar savunma yatırımlarını ve savunma sanayisi koşullarını kolaylaştırmayı, savunma hazırlığı projelerine ilişkin izin süreçlerini hızlandırmayı ve AB içi transferler ile güvenlik ve savunma tedarikini basitleştirmeyi hedeflemektedir.

Geçici mutabakat kapsamında tedarik alanında mal ve hizmet alımlarında sözleşme eşiğinin 443 bin avrodan 900 bin avroya, yapım işlerinde ise yaklaşık 5,38 milyon avrodan 7 milyon avroya çıkarılması ve bu tutarların altındaki alımların karmaşık ihale usullerinden muaf tutulması öngörülmektedir. Genel transfer lisanslarının yaygınlaştırılmasıyla Üye Devletler arası savunma ürünü transferlerinde işlem süresinin 6-7 haftadan 1-3 güne inmesi öngörülmektedir. Yeni tesis kurulumu gibi öncelikli projelerde izin kararları için 42 iş günlük bir standart süre belirlenmiş, gerektiğinde bu süre en fazla 102 iş gününe kadar uzatılabilecek, süre aşımında ise zımni onay ilkesi işleyecektir. Çerçeve anlaşmalarının azami süresi de 7 yıldan 10 yıla çıkarılmıştır.[26]

Dosya Konsey tarafından öncelikli olarak ele alınmış, üç teklif de Haziran 2026 itibarıyla geçici mutabakata ulaşmıştır.[27] 16 Eylül 2026'da AP üç metni de güçlü çoğunluk oylarıyla kabul etmiştir.[28] Paket şu aşamada yalnızca Konseyin resmî onayını ve Avrupa Birliği Resmî Gazetesi'nde yayımlanmasını beklemektedir. Komisyon, paketin doğrudan maliyet tasarrufunu 1,2 milyar avro, bunun idari maliyetlere ilişkin kısmını ise 710 milyon avro olarak öngörmektedir. Beyaz Kitap, önümüzdeki dört yılda savunma alanında toplam 800 milyar avroya varan yatırımın harekete geçirilmesini hedeflemektedir.[29]

Paket, AP'de Sosyalistler ve Demokratlar ile Yeşiller/Avrupa Serbest İttifakı gruplarının, uzlaşı metninin Avrupa savunma pazarındaki parçalanmışlığı aşmakta yetersiz kaldığı yönünde eleştirilerine maruz kalmıştır.[30]

Omnibus VI: Kimyasallar

8 Temmuz 2025'te sunulan altıncı paket iki teklif içermektedir.[31] Biri Kimyasalların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Tüzüğü'nün (CLP) uygulama tarihlerini erteleyen bir "dur-bekle" düzenlemesi, diğeri ise CLP Tüzüğü, Kozmetik Ürünler Tüzüğü ve Gübre Ürünleri Tüzüğü'ndeki belirli gereklilik ve prosedürleri sadeleştiren esas düzenlemedir.

---

[26] Council of the European Union, "Omnibus V-Confirmation of the final compromise texts with a view to agreement", ST-10406/26, 15.06.2026, https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10406-2026-INIT/en/pdf (Erişim Tarihi: 24 Eylül 2026).
[27] Council of the European Union, "Omnibus simplification legislative packages-Progress report", ST-9834/1/26 REV 1, 12.06.2026, a.g.e.
[28] "European Parliament adopts 'Omnibus V' simplification package", Europe Daily Bulletin No. 13939, *Agence Europe*, 17.09.2026, https://agenceurope.eu/en/bulletin/article/13939/13/european-parliament-adopts-omnibus-v-simplification-package (Erişim Tarihi: 25 Eylül 2026).
[29] European Commission, "Defence Readiness Omnibus", t.y., https://defence-industry-space.ec.europa.eu/eu-defence-industry/defence-readiness-omnibus_en (Erişim Tarihi: 25 Eylül 2026).
[30] "Defence Omnibus: EU lawmakers agree provisional deal to speed up procurement", *INSIGHT EU MONITORING*, 10.06.2026, https://ieu-monitoring.com/editorial/defence-omnibus-eu-lawmakers-agree-provisional-deal-to-speed-up-procurement/1243085 (Erişim Tarihi: 25 Eylül 2026).
[31] European Commission, "Simplification" (Omnibus VI, kimyasallar), a.g.e.

"Dur-bekle" teklifi hızlandırılmış bir usulle ilerlemiş, 3 Aralık 2025'te Resmî Gazete'de yayımlanarak 23 Aralık 2025'te yürürlüğe girmiş ve CLP Tüzüğü'nün uygulama tarihini 1 Ocak 2028'e ertelemiştir.[32] Esas metin üzerindeki müzakereler daha uzun sürmüş, taraflar Haziran 2026'da geçici mutabakata varmıştır. Bu mutabakatla CLP Tüzüğü'nün uygulama tarihi üç düzenlemeyi hizalayacak şekilde 1 Ocak 2030'a uzatılmıştır.[33]

Nihai mutabakatta kozmetik ürünlerde kanserojen, mutajen veya üreme sistemine zararlı maddeler için Komisyonun önerdiğinden daha kısa geçiş süreleri kabul edilmiş, buna karşılık gübre ürünlerinde tehlikeli madde sınıflandırmasına sahip maddeler için *REACH* tescil yükümlülüğü, Komisyonun tamamen kaldırılmasını önermesine rağmen korunmuştur.[34] Eylül 2026 itibarıyla paket geçici mutabakat aşamasındadır.

Komisyon, paketten toplam 363 milyon avroluk maliyet tasarrufu beklemekte ve bunun 290 milyon avrosunun yinelenen tasarruf olduğunu belirtmektedir.[35]

Omnibus VII: Dijital

19 Kasım 2025'te sunulan yedinci paket iki ayrı tekliften oluşmaktadır.[36] Biri Yapay Zekâ Yasası'nı sadeleştiren "Dijital Omnibus-Yapay Zekâ" teklifi, diğeri ise veri, siber güvenlik ve platform kurallarını kapsayan daha geniş "Dijital Omnibus" teklifidir. Komisyon, paketin tamamından yıllık yaklaşık 1,2 milyar avro tasarruf beklemektedir.

Yapay Zekâ dosyası öncelikli olarak ilerlemiş, taraflar Mayıs 2026'da yüksek riskli sistemlere ilişkin yükümlülüklerin ertelenmesi konusunda geçici mutabakata varmıştır.[37] AP metni Haziran 2026'da onaylamış, düzenleme 27 Temmuz 2026'da yürürlüğe girmiştir.[38] Yeni takvimde Ek III kapsamındaki yüksek riskli sistemlere ilişkin yükümlülükler 2 Aralık 2027'ye, Ek I kapsamındaki gömülü sistemler 2 Ağustos 2028'e ertelenmiş, buna karşılık su damgalama yükümlülüğü, başlangıçta Ağustos 2026 olarak öngörülen tarihten dört aylık kısa bir ertelemeyle Aralık 2026'ya kaydırılacak, genel amaçlı yapay zekâ modellerine ilişkin yükümlülükler ise değişmeden geçerli olacaktır. Düzenlemeye ayrıca yapay zekâ ile üretilen, kişinin rızası dışındaki mahrem görüntüler ve çocuk istismarı materyali üreten sistemlere yönelik yeni bir yasak eklenmiştir.

Daha geniş kapsamlı Dijital Omnibus teklifi ise Genel Veri Koruma Tüzüğü'nde değişiklikler, çerez kurallarının *ePrivacy* Yönergesi'nden Genel Veri Koruma Tüzüğü'ne taşınması, Platformdan İşletmeye Tüzüğü'nün bazı hükümlerinin yürürlükten

[32] Council of the European Union, "Omnibus simplification legislative packages-Progress report", a.g.e.
[33] Council of the European Union, "Council and Parliament strike deal to simplify requirements for chemical products", 17.06.2026, https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/06/17/council-and-parliament-strike-deal-to-simplify-requirements-for-chemical-products/ (Erişim Tarihi: 26 Eylül 2026).
[34] A.g.e.
[35] European Commission, "Simplification" (Omnibus VI, kimyasallar), a.g.e.
[36] European Commission, "Simplification" (Omnibus VII, dijital), a.g.e.
[37] Council of the European Union, "Omnibus simplification legislative packages-Progress report", a.g.e.
[38] Council of the European Union, "Artificial Intelligence: Council gives final green light to simplify and streamline rules", 29.06.2026, https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/06/29/artificial-intelligence-council-gives-final-green-light-to-simplify-and-streamline-rules/ (Erişim Tarihi: 26 Eylül 2026).

kaldırılması ve siber güvenlik olayları için AB düzeyinde tek bir bildirim noktası oluşturulmasını içermektedir.

Kasım 2025'ten bu yana süren müzakerelerde, siber olay bildirim noktasının yapısı, çerez kurallarının aktarımı ve takma ad verilmiş verinin kişisel veri sayılıp sayılmayacağı konularında Üye Devletler arasında görüş ayrılıkları sürmektedir ve dosya müzakere aşamasındadır.[39]

Omnibus VIII: Çevre

10 Aralık 2025'te sunulan sekizinci paket, endüstriyel emisyonlar, döngüsel ekonomi, çevresel etki değerlendirmeleri ve mekânsal veri altyapısı alanlarında altı ayrı yasama teklifinden oluşmaktadır.[40] Somut olarak büyük tesislere zorunlu çevre yönetim sistemi belgelendirmesi artık tesis bazında değil şirket düzeyinde tek seferde hazırlanabilecek, çevresel etki değerlendirmesi başvuruları için Üye Devletlerde tek başvuru noktası oluşturulacaktır.[41]

İdari yükü azaltan tüzük ve yönerge teklifleri ile INSPIRE Yönergesi'ne ilişkin teklif teknik düzeyde sonuçlandırılma aşamasındadır. Çevresel etki değerlendirmelerinin hızlandırılmasına yönelik tüzük teklifi ise daha karmaşık bir müzakere sürecine konu olmuştur. Süre sınırları, tek başvuru noktası uygulaması, Kuşlar ve Habitatlar Yönergeleri'nde ek esneklik tanınması ve izin süreçlerine ilişkin dağınık mevzuatın tek bir çerçevede toplanması talepleri öne çıkmıştır. Buna karşılık, genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamında yetkili temsilci atama yükümlülüğünü askıya alan iki teklif Üye Devletler tarafından olumsuz karşılanmış ve gündemdeki Döngüsel Ekonomi Yasası ile çakışma gerekçesiyle Başkanlık tarafından 22 Nisan 2026'da rafa kaldırılmıştır.[42]

GKRY Dönem Başkanlığı, kalan dört dosyada Haziran 2026 sonuna kadar müzakere yetkisi almayı hedeflemiş, bu hedefe ulaşılamaması üzerine 1 Temmuz 2026'dan itibaren başkanlığı devralan İrlanda, çevresel etki değerlendirmesi dosyasındaki görüşmelere Eylül 2026'dan itibaren yeniden başlamıştır. AP'de tüm dosyalar Çevre, İklim ve Gıda Güvenliği Komitesi'ne havale edilmiş olup oylamanın Ekim 2026'da yapılması beklenmektedir. Komisyon, paketten toplam yaklaşık 1 milyar avro tasarruf beklerken, bunun 890 milyon avrosunun idari maliyet tasarrufu olduğu öngörülmektedir.[43]

Omnibus IX: Otomotiv

16 Aralık 2025'te yayımlanan Otomotiv Paketi'nin bir parçası olan dokuzuncu paket, Avrupalı araç üreticileri için idari yükü azaltmayı ve maliyetleri düşürmeyi amaçlayan bir tüzük ve bir yönerge teklifinden oluşmaktadır.[44] Tüzük teklifi küçük elektrikli araçlar için

[39] Council of the European Union, "Omnibus simplification legislative packages-Progress report", a.g.e.
[40] European Commission, "Simplification" (Omnibus VIII, çevre), a.g.e.
[41] Linklaters, "EU Commission publishes Environmental Omnibus", 12.2025, https://sustainablefutures.linklaters.com/post/102lxjg/eu-commission-publishes-environmental-omnibus (Erişim Tarihi: 26 Eylül 2026).
[42] Council of the European Union, "Omnibus simplification legislative packages-Progress report", ST-9834/1/26 REV 1, 12.06.2026, a.g.e.
[43] European Commission, "Simplification" (Omnibus VIII, çevre), a.g.e.
[44] European Commission, "Simplification" (Omnibus IX, otomotiv), a.g.e.

yeni bir kategori oluşturulmasını, hafif ticari elektrikli araçlara ilişkin kuralların basitleştirilmesini, Euro 7 Tüzüğü[45] kapsamındaki emisyon ölçüm yöntemlerinin sadeleştirilmesini ve araç gürültüsüne ilişkin gerekliliklerin uluslararası standartlarla uyumlaştırılmasını içermektedir. Yönerge teklifi ise hafif ticari elektrikli araçlarda hız sınırlayıcı cihaz zorunluluğuna istisna getirmektedir.

Komisyon önerisinde Euro 7 emisyon standardında -7°C'deki düşük sıcaklık koşulları için zorunlu ayrı bir laboratuvar testi kaldırılmakta, bunun yerine üreticinin gerçek sürüş emisyonu testi kapsamında zaten karşılanan sınır değerlere uyum beyanı yeterli sayılacaktır. Araç gürültüsü testleri ayrı bir AB düzenlemesi yerine Birleşmiş Milletler'in ilgili teknik regülasyonuyla uyumlu hâle getirilmekte, yeni M1E alt kategorisiyle küçük ve uygun fiyatlı elektrikli araçlar için teknik gerekliliklerin on yıl boyunca sabit tutulması öngörülmektedir.[46] Müzakerelerde paketin birçok unsuruna geniş destek bulunmakla birlikte, küçük ve uygun fiyatlı elektrikli araçlar için yeni bir binek araç alt kategorisi oluşturulması konusunda Üye Devletler arasında görüş ayrılıkları ortaya çıkmıştır. Bu tartışma Otomotiv Paketi'nin diğer unsurlarıyla, özellikle Sanayi Hızlandırma Yasası ile bağlantılı olarak sürmektedir. Daimî Temsilciler Komitesi'nden 1 Nisan 2026'da bu konuda yönlendirme istenmiştir ve dosya Eylül 2026 itibarıyla görüşülmeye devam edilmektedir.[47]

AP'de tüzük teklifi İç Pazar ve Tüketicinin Korunması, Çevre, İklim ve Gıda Güvenliği ile Ulaştırma ve Turizm komitelerinin ortak sorumluluğunda, yönerge teklifi ise yalnızca Ulaştırma ve Turizm Komitesi'nde ele alınmakta olup raporların Kasım 2026'da oylanması beklenmektedir. Komisyon, paketten yıllık yaklaşık 50,8 milyon avro tasarruf öngörmektedir.[48]

Omnibus X: Gıda ve Yem Güvenliği

Komisyonun Tarım ve Gıda Vizyonu'nda duyurulan onuncu paket 16 Aralık 2025'te kabul edilmiş olup insan ve hayvan sağlığı ile çevrenin korunmasına ilişkin standartları koruyarak gereksiz düzenleyici yükleri azaltmayı amaçlamaktadır.[49] Paket üç yasama teklifinden oluşmaktadır. İlk olarak ivedi nitelikteki biyosidal ürünler teklifi belirli veri koruma sürelerini uzatmayı, yönergeler teklifi ve tüzükler teklifi ise pestisit, veterinerlik ve gıdayla ilgili çok sayıda düzenlemede gereklilik ve prosedürleri sadeleştirmeyi öngörmektedir.

---

[45] Euro 7 Tüzüğü, AB'de yeni otomobil, hafif ticari araç, otobüs ve kamyonların kirletici emisyonlarına ve elektrikli araç bataryalarının dayanıklılığına ilişkin kuralları belirleyen (AB) 2024/1257 sayılı düzenlemedir. Egzoz emisyonlarının yanı sıra frenlerden kaynaklanan parçacıkları ve lastik aşınmasını da kapsar. Ayrıntılı bilgi için bkz. AB Konseyi, "Euro 7: Council adopts new rules on emission limits for cars, vans and trucks", 12 Nisan 2024. https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/04/12/euro-7-council-adopts-new-rules-on-emission-limits-for-cars-vans-and-trucks/ (Erişim Tarihi: 27 Eylül 2026).

[46] Council of the European Union, "Omnibus IX (Automotive), Presentation by the Commission", WK 1067/2026 INIT, 23.01.2026, https://data.consilium.europa.eu/doc/document/WK-1067-2026-INIT/en/pdf (Erişim Tarihi: 27 Eylül 2026).

[47] Council of the European Union, "Omnibus simplification legislative packages-Progress report", a.g.e.

[48] European Commission, "Simplification" (Omnibus IX, otomotiv), a.g.e.

[49] European Commission, "Simplification" (Omnibus X, gıda ve yem güvenliği), a.g.e.

Biyosidal ürünler teklifi hızla ilerlemiş, Komisyon önerisinde değişiklik yapılmaksızın kabul edilerek 26 Mayıs 2026'da Resmî Gazete'de yayımlanmış ve 9 Haziran 2026'da yürürlüğe girmiştir.[50] Yönergeler teklifinin ana unsuru, pestisitlerin hava yoluyla uygulanmasına ilişkin genel yasağa, hedefe yönelik uygulama amacıyla dron kullanımını kolaylaştıracak istisnalar getirilmesidir. Bu teklif için müzakere yetkisi 27 Mayıs 2026'da kabul edilmiştir.[51] Mevcut düzenlemede hava yoluyla pestisit uygulaması genel olarak yasak olup Üye Devletler yalnızca vaka bazında istisna tanıyabiliyordu. Konsey müzakere yetkisinde öngörülen düzenlemeyle belirli dron tiplerine, Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesinin risk değerlendirmesiyle belirlenecek koşullarda, ayrıca vaka bazlı onay almaksızın hedefe yönelik uygulama izni tanınacaktır.[52]

Tüzükler teklifi ise daha güç ilerlemiştir. Maksimum kalıntı düzeylerine ilişkin değişiklikler konusunda 27 Mayıs 2026'da yönlendirme verilmiş olsa da GKRY Dönem Başkanlığı'nın 12 Haziran 2026'da sunduğu müzakere yetkisi taslağı Daimî Temsilciler Komitesi'nde yeterli desteği bulamamıştır.[53] Başkanlığı devralan İrlanda da bir uzlaşı metniyle yeniden müzakere yetkisi almayı hedeflemektedir.[54] AP'de her iki teklif de Çevre, İklim ve Gıda Güvenliği ile Tarım ve Kırsal Kalkınma komitelerinin ortak sorumluluğunda olup oylamanın Ekim 2026'da yapılması beklenmektedir. Komisyon, paketten yıllık yaklaşık 939 milyon avro tasarruf öngörmektedir.[55]

Omnibus XI: Vergilendirme

2026 Çalışma Programı'nda duyurulan on birinci paket 24 Haziran 2026'da sunulmuştur.[56] Paket, Faiz ve Telif Hakları Yönergesi, Vergi Birleşmeleri Yönergesi, Ana-Yavru Şirket Yönergesi, Vergiden Kaçınmayla Mücadele Yönergesi ve Vergi Uyuşmazlıklarının Çözümü Mekanizması Yönergesi başta olmak üzere kurumlar vergisine ilişkin çerçeveyi tek bir düzenlemede sadeleştirmeyi ve netleştirmeyi amaçlamaktadır.

Komisyonun Şubat 2026'da açtığı görüş bildirim sürecinin ardından şekillenen teklif, sınır ötesi faaliyet gösteren şirketlerin farklı Üye Devletler'deki raporlama ve uyum yükümlülükleri arasındaki tutarsızlıkları azaltmayı hedeflemektedir.[57] Eylül 2026

[50] Regulation (EU) 2026/1165 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2026 amending Regulation (EU) No 528/2012 as regards the extension of certain data protection periods (OJ L, 2026/1165, 26.5.2026), https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2026/1165/oj (Erişim Tarihi: 27 Eylül 2026).
[51] Council of the European Union, "Omnibus simplification legislative packages-Progress report", a.g.e.
[52] "The EU Council approves simplifying pesticide regulations and facilitates drone usage", eunews.it, 27.05.2026, https://www.eunews.it/en/2026/05/27/the-eu-council-approves-simplifying-pesticide-regulations-and-facilitates-drone-usage/ (Erişim Tarihi: 28 Eylül 2026).
[53] Council of the European Union, "Omnibus simplification legislative packages-Progress report", ST-9834/1/26 REV 1, 12.06.2026, https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9834-2026-REV-1/en/pdf (Erişim Tarihi: 28 Eylül 2026).
[54] "Irish presidency continues consultations to secure qualified majority in EU Council on simplifying rules", Europe Daily Bulletin No. 13939, Agence Europe, 17.09.2026, https://agenceurope.eu/en/bulletin/article/13939/23/irish-presidency-continues-consultations-to-secure-qualified-majority-in-eu-council-on-simplifying-rules (Erişim Tarihi: 28 Eylül 2026).
[55] European Commission, "Simplification" (Omnibus X, gıda ve yem güvenliği), a.g.e.
[56] European Commission, "Simplification" (Omnibus XI, vergilendirme), a.g.e.
[57] European Parliament, "Omnibus-Taxation", Legislative Train Schedule, t.y., https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-new-plan-for-europe-s-sustainable-prosperity-and-competitiveness/file-omnibus-taxation (Erişim Tarihi: 29 Eylül 2026).

itibarıyla paket henüz Konsey ve AP'de ilk incelemesindedir. Vergi alanındaki teklifler oybirliği gerektirdiğinden müzakerelerin diğer paketlere kıyasla daha uzun sürmesi beklenmektedir.

Komisyon önerisinde sınır ötesi temettü, faiz ve telif ödemelerinde stopaj vergisi muafiyeti için Ana-Yavru Şirket Yönergesi'ndeki %10 ve Faiz-Telif Yönergesindeki %25 asgari ortaklık payı şartları ile elde tutma süresi şartı tamamen kaldırılmaktadır. Vergi indirimi süreci önceden başvuru ve onay usulünden, sonradan denetlenen kendi kendine beyan usulüne kaydırılmakta, ayrıca çevrim içi platform satıcıları için geçerli bildirim eşiğinin yükseltilmesiyle 10 milyonu aşkın küçük satıcının Dijital Platform Vergi İşbirliği Yönergesi kapsamındaki bildirim yükümlülüğü kaldırılmaktadır.[58] Komisyon, paketten yıllık yaklaşık 1,97 milyar avro idari tasarruf öngörmektedir ve bu Eylül 2026 itibarıyla sunulmuş tek bir paketten beklenen en yüksek tasarruf rakamıdır.[59]

Omnibus XII: Enerji Ürünleri

On ikinci paket, Omnibus XI ile aynı gün, 24 Haziran 2026'da sunulmuştur.[60] Paket, enerji etiketleme ve lastik etiketleme kurallarını sadeleştirmeyi, dijital araçların daha etkin kullanımını sağlayarak tedarikçiler ve perakendeciler için gereklilikleri kolaylaştırmayı, bunu yaparken tüketicilerin ihtiyaç duyduğu bilgiye erişimini korumayı amaçlamaktadır. Komisyon önerisinde enerji etiketlerinin basılı kâğıt olarak bulundurulması zorunluluğu kaldırılarak elektronik ekran ve karekod gibi dijital seçenekler yaygınlaştırılmakta, tüketici talebi hâlinde basılı etiket sağlanmaya devam edilmektedir. Ürün bilgi formları tamamen dijitalleştirilmekte, AB dışı üreticilerin yetkili temsilcilerinin sorumluluğu netleştirilmektedir. Lastik etiketleme tarafında ise araç bayilerinin yeni araç satışında ayrıca fiziksel lastik etiketi bulundurma zorunluluğu kaldırılmaktadır.[61]

Teklif, Aralık 2025'te düzenlenen "Enerji Ürünleri Mevzuatına İlişkin Gerçeklik Kontrolü" toplantısında toplanan paydaş görüşlerine dayanmaktadır. Komisyon, Ağustos 2026'da teklife ve etki değerlendirmesine ilişkin geri bildirim sürecini başlatmış olup bu süreç 15 Ekim 2026'ya kadar açık kalacaktır.[62] Toplanan görüşler AP ve Konsey'deki müzakerelere girdi sağlayacaktır. Komisyon, paketten yıllık yaklaşık 123 milyon avro idari maliyet tasarrufu öngörmektedir.[63] Yol Haritası, Omnibus XI ve XII'nin en geç 2027'nin dördüncü çeyreğine kadar sonuçlandırılmasını öncelikli hedef olarak belirlemiştir.

---

[58] PwC, "European Commission publishes Tax Omnibus proposal", *Global Tax Policy Alert*, 25.06.2026, https://www.pwc.com/gx/en/tax/newsletters/tax-policy-bulletin/assets/pwc-european-commission-publishes-tax-omnibus-proposal.pdf (Erişim Tarihi: 29 Eylül 2026).
[59] European Commission, "Simplification" (Omnibus XI, vergilendirme), a.g.e.
[60] European Commission, "Simplification" (Omnibus XII, enerji ürünleri), a.g.e.
[61] "Commission publishes Energy Product Omnibus", LNB News, 25.06.2026, https://www.lexisnexis.co.uk/legal/news/commission-publishes-energy-product-omnibus (Erişim Tarihi: 29 Eylül 2026).
[62] "Call for feedback on the energy products omnibus", *EU Reporter*, 24.08.2026, https://www.eureporter.co/energy/2026/08/24/call-for-feedback-on-the-energy-products-omnibus/ (Erişim Tarihi: 30 Eylül 2026).
[63] European Commission, "Simplification" (Omnibus XII, enerji ürünleri), a.g.e.

Omnibus XIII: Vatandaş Omnibus'u (Gelecek Paket)

Komisyonun 2026 Çalışma Programı, yılın son çeyreğinde sunulmak üzere "Vatandaş Omnibus'u" adıyla bir on üçüncü paket duyurmuştur.[64] Eylül 2026 itibarıyla paketin kapsamına ilişkin ayrıntılı bir metin yayımlanmamıştır. Önceki paketlerden farklı olarak bu paketin işletmelerden ziyade vatandaşların AB kurumları ve idareleriyle etkileşimini sadeleştirmeye odaklanması beklenmektedir. Bu paketin duyurulması, omnibus tekniğinin başlangıçta işletmeler için tasarlanan idari yük azaltımı mantığının ötesine geçerek AB'nin vatandaşlarla ilişkisine de uygulanabileceğini göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

Türkiye Açısından Basitleştirme Gündeminin Önemi

AB'nin basitleştirme gündemi, Gümrük Birliği ortağı ve aday ülke sıfatıyla Türkiye'yi de dolaylı fakat somut biçimde etkilemektedir. Bu etkinin en görünür halkası, Omnibus I kapsamında idari yükü hafifletilen ancak kapsamı daraltılmayan Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması'dır (SKDM). SKDM 1 Ocak 2026 itibarıyla raporlama aşamasından mali yükümlülük aşamasına geçmiş olup Türkiye'nin AB'ye ihracatında önemli paya sahip demir-çelik, alüminyum ve çimento sektörlerinin yanı sıra gübre, hidrojen ve elektrik alanlarındaki belirli ürünleri doğrudan kapsamaktadır.[65]

2025 verilerine göre AB'nin Türkiye'den ithalatı 103,3 milyar avro, Türkiye'ye ihracatı ise 114,3 milyar avro düzeyindedir.[66] Ticaret Bakanlığı verilerine göre ikili ticaret hacmi 1995'teki 26,6 milyar dolardan 2025'te 233 milyar dolara yükselmiş, Türkiye ihracatının %43'ü AB'ye yönelmiştir.[67] Daha güncel bir görünüm için Eurostat'ın 2026'nın ikinci çeyreğine ait verilerine bakıldığında, AB'nin Türkiye'den ithalatı 25,5 milyar avro, Türkiye'ye ihracatı ise 27,3 milyar avro olarak gerçekleşmiş, iki taraf arasındaki toplam ticaret hacmi çeyrek bazda 52,8 milyar avroya ulaşmıştır. Türkiye bu dönemde de AB'nin hem en fazla ithalat yaptığı hem de en fazla ihracat yaptığı ülkeler arasında beşinci sırada yer almıştır.[68] Bu ölçekteki bir ticaret ilişkisinde SKDM'nin kapsamının ileride genişletilmesi ihtimali, Türk sanayisi için hem maliyet hem veri şeffaflığı açısından önemli bir gündem maddesi olmaya devam etmektedir.

Omnibus IX kapsamındaki otomotiv paketinin ötesinde, AB'nin bundan tamamen ayrı bir düzenleyici girişim olarak yürüttüğü Sanayi Hızlandırma Yasası Taslağı da otomotiv sektörü üzerinden Türkiye açısından önem taşımaktadır. 4 Mart 2026'da sunulan tüzük teklifi, konuyu daha somut bir çerçeveye oturtmaktadır. Gümrük Birliği sayesinde Türk

[64] European Commission, "Simplification", a.g.e.
[65] European Commission, "CBAM definitive regime", https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism/cbam-definitive-regime_en (Erişim Tarihi: 30 Eylül 2026).
[66] European Commission, "EU trade relations with Türkiye", https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/turkiye_en (Erişim Tarihi: 1 Ekim 2026).
[67] T.C. Ticaret Bakanlığı, "Ticaret Bakanı Ömer Bolat '30. Yılında Gümrük Birliği ve Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri' Etkinliğinde Konuştu", 9 Mart 2026, https://ticaret.gov.tr/haberler/ticaret-bakani-omer-bolat-30-yilinda-gumruk-birligi-ve-turkiye-avrupa-birligi-iliskileri-etkinliginde-konustu (Erişim Tarihi: 30 Eylül 2026).
[68] Eurostat, "Top trade in goods partners in Q2 2026: US and China", 26 Ağustos 2026, https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20260826-1 (Erişim Tarihi: 1 Ekim 2026).

menşeli otomotiv parçaları, çelik, alüminyum ve net sıfır teknoloji bileşenleri, AB kamu alımları ve destek programlarındaki AB menşe eşiklerinin hesaplanmasında AB menşeli (Made in EU) sayılabilecektir.[69] Ancak aynı teklifin otomotive ilişkin ekinde, Türkiye'de nihai montajı yapılan elektrikli veya dışarıdan şarj edilebilir hibrit araçların "Birlik içinde monte edilmiş" sayılmaması öngörülmektedir. Bu durum söz konusu araçları Made in EU şartı aranan kamu alımları, filo teşvikleri ve CO_2 süper kredilerinin dışında bırakma riski taşımaktadır. Türkiye'nin otomotiv ihracatının %72,5'ini (30,1 milyar dolar) doğrudan AB pazarına yapması ve *Ford Otosan* ile *Karsan* gibi üreticilerin Avrupa'nın elektrikli ticari araç segmentlerinde pazar lideri konumundaki modellerini Türkiye'de üretmesi, bu riski somutlaştırmaktadır.[70]

Komisyonun Genişlemeden Sorumlu Üyesi Marta Kos, 2026'da yaptığı bir değerlendirmede Türkiye'yi AB'nin beşinci büyük ticaret ortağı olarak nitelendirmiş, Türkiye ile ticaret hacminin Mercosur ve Hindistan ile olan ticaretin toplamının iki katına ulaştığını belirtmiştir.[71] Nitekim Ticaret Bakanı Ömer Bolat da yaptığı değerlendirmede, Gümrük Birliği'nin güncellenmesi konusunda Komisyon ile yürütülen diyaloğun olumlu ve yapıcı bir seyir izlediğini, Sanayi Hızlandırma Yasası taslağının Gümrük Birliği'ni de kapsamına almasından memnuniyet duyduklarını belirtmiştir.[72] Bu çerçevede, AB'nin basitleştirme gündeminin nihai haliyle SKDM'nin kapsamı ve Gümrük Birliği'nin güncellenmesi süreciyle nasıl bütünleştirileceği, Türkiye-AB ekonomik ilişkilerinin önümüzdeki dönemdeki seyri açısından yakından izlenmesi gereken bir başlık olmaya devam edecektir. Nitekim güncel olarak Komisyon bünyesinde, aday ülkelerin dış politika alanında AB ile uyum göstermesi koşuluna bağlı ve geri alınabilir nitelikte olmak üzere Tek Pazar'a kademeli katılımını öngören bir taslak öneri üzerinde çalışıldığı kamuoyuna yansımıştır. Önerinin kapsamı ve AB Konseyi gündemine ne zaman ve ne şekilde taşınacağı ise önümüzdeki dönemde netlik kazanacaktır.[73]

SKDM'nin Türkiye'yi ilgilendiren bir diğer boyutu, Türkiye'nin kendi karbon fiyatlandırma sistemini oluşturma sürecidir. Temmuz 2025 tarihli İklim Kanunu'nun öngördüğü Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi'ne (TR ETS) ilişkin yönetmelik, 27 Ağustos 2026'da yürürlüğe

---

[69] European Commission, "Proposal for a Regulation on establishing a framework of measures for accelerating industrial capacity and decarbonisation in strategic sectors (Industrial Accelerator Act)", 04.03.2026, https://single-market-economy.ec.europa.eu/document/download/9bc8eb85-4d43-4025-be7b-c86b9f3648ec_en (Erişim Tarihi: 1 Ekim 2026).

[70] Ahmet Emre Usta, "AB Sanayi Hızlandırma Yasası: Made in EU ve Türkiye Boyutu", *İKV Değerlendirme Notu*, No. 328, Nisan 2026, https://www.ikv.org.tr/ikv.asp?lng=tr&ust_id=9878&id=10030 (Erişim Tarihi: 1 Ekim 2026).

[71] "AB Genişleme Komiseri Marta Kos: Değişen jeopolitik gerçekler ışığında Türkiye'ye ihtiyacımız var", *Euronews Türkçe*, 21.04.2026, https://tr.euronews.com/2026/04/21/ab-genisleme-komiseri-marta-kos-degisen-jeopolitik-gercekler-isiginda-turkiyeye-ihtiyacimi (Erişim Tarihi: 1 Ekim 2026).

[72] T.C. Ticaret Bakanlığı, "Ticaret Bakanı Ömer Bolat '30. Yılında Gümrük Birliği ve Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri' Etkinliğinde Konuştu", 9 Mart 2026, https://ticaret.gov.tr/haberler/ticaret-bakani-omer-bolat-30-yilinda-gumruk-birligi-ve-turkiye-avrupa-birligi-iliskileri-etkinliginde-konustu (Erişim Tarihi: 30 Eylül 2026).

[73] Gabriel Gavin, "EU to offer single-market access to candidate countries", POLITICO, 30.09.2026, https://www.politico.eu/article/ursula-von-der-leyen-eu-offer-single-market-access-to-candidate-countries/ (Erişim Tarihi: 1 Ekim 2026).

girmiştir.[74] 2026-2027 dönemini kapsayacak pilot uygulama, SKDM sektörleriyle uyumlu biçimde demir-çelik, alüminyum, çimento, gübre ve elektrik üretimi sektörlerinde yıllık 50 bin tondan fazla emisyona sahip tesisleri kapsamaktadır. SKDM Tüzüğü, üçüncü bir ülkede ilgili gömülü emisyonlar için fiilen ödenen karbon fiyatının, belirli koşullarla teslim edilmesi gereken SKDM sertifikası sayısında indirim olarak dikkate alınmasına imkân tanımaktadır. Bu nedenle TR ETS'nin nihai tasarımı ve karbon fiyatı düzeyi, Türk ihracatçılarının SKDM kapsamında karşılaşacağı maliyetin boyutunu doğrudan etkileyecektir.[75]

Sonuç

Omnibus gündemi, AB'nin 2019-2024 döneminde ağırlıklı olarak düzenleyici genişlemeye odaklanan yaklaşımından, 2024-2029 döneminde rekabetçiliği önceleyen bir yaklaşıma geçişinin en somut yansımasıdır. On üç paket üzerinden yürütülen bu gündem, Letta ve Draghi raporlarının işaret ettiği idari yük sorununa doğrudan bir cevap niteliği taşımakta ve AB'nin kendi mevzuatını gözden geçirme kapasitesini test etmektedir. Güncel hâliyle basitleştirme gündemi karma bir görünüm sunmaktadır. Sürdürülebilirlik, yatırım, tarım ve yapay zekâ paketleri yürürlüğe girmiş ya da girme aşamasındadır. Savunma paketi AP'den geçerek yalnızca Konseyin resmî onayını beklerken, kimyasallar, KOBİ ve dijitalleşme paketleri geçici mutabakat aşamasında olup resmî kabulü beklemektedir. Çevre, otomotiv ve gıda ile yem güvenliği paketlerinde ise müzakereler sürmekte, bazı dosyalarda ise Üye Devletler arasında yeterli destek dahi oluşmamıştır. Vergilendirme ve enerji ürünleri paketleri Haziran 2026'da yeni sunulmuş, vatandaş odaklı on üçüncü paket ise henüz taslak aşamasındadır. Yol Haritası'nın belirlediği 2026 sonu hedefinin gerçekleşip gerçekleşmeyeceği, önümüzdeki aylarda izlenmesi gereken temel sorudur. Özellikle AP'de Ekim 2026'da beklenen çevre ile gıda ve yem güvenliği oylamaları ve Kasım 2026'da beklenen otomotiv oylaması, sürecin hızını belirleyecektir. Sadeleştirme ile koruma standartlarının geriletilmesi arasındaki gerilim, paketlerin neredeyse tamamında tekrarlanan bir örüntüdür. Avrupa Ombudsmanı'na yapılan şikâyet ve sivil toplum kuruluşlarının sürekli eleştirisi, bu gerilimin yakın gelecekte azalmayacağına işaret etmektedir.

Türkiye açısından bakıldığında, omnibus gündemi büyük ölçüde AB'nin iç düzenleyici mimarisine ilişkin bir süreç olmakla birlikte, SKDM ve Gümrük Birliği'nin güncellenmesi başlıklarında doğrudan bir etki alanı yaratmaktadır. Türkiye'nin bu süreçleri yakından takip etmesi, hem ihracatçı sektörlerin uyum maliyetlerini öngörülebilir kılmak hem de olası Gümrük Birliği modernizasyonu müzakerelerinde veya ticari ve ekonomik ilişkilerin geleceğine ilşikin ortaya çıkabilecek yeni gündemlerde AB'nin kendi iç pazarında yürüttüğü sadeleştirme mantığından yararlanabilecek pozisyonlar geliştirmek açısından önem taşımaktadır. Gümrük Birliği'nin modernizasyonu veya ticari ve ekonomik ilişkilerin

[74] İklim Değişikliği Başkanlığı, "Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi Yürürlüğe Girdi", 28 Ağustos 2026, https://iklim.gov.tr/turkiye-emisyon-ticaret-sistemi-yururluge-girdi-haber-5000 (Erişim Tarihi: 1 Ekim 2026).

[75] European Parliament and Council of the EU, CBAM Regulation (EU) 2023/956, Article 9; İKV, "İKV Başkanı Dr. Zeytinoğlu: 'Emisyon Ticaret Sistemi İklim Hedefleri ve AB Uyumu Açısından Kritik Önemde'", 28 Ağustos 2026, https://www.ikv.org.tr/ikv.asp?lng=tr&ust_id=9878&id=10227 (Erişim Tarihi: 1 Ekim 2026).

geleceği ile ilgili düzenlemelerin de ötesinde Türkiye aday ülke olmaya devam etmektedir. Bu açıdan AB politikaları, stratejileri ve önceliklerindeki her türlü değişim, yenilenme ve dönüşüm Türkiye'nin orta ve uzun vadeli kalkınma stratejileri ve öncelikleri açısından belirleyici olmaya devam etmektedir. Bu açıdan AB basitleştirme gündemi ve omnibus paketleri AB pazarı ve ekonomisinin küresel ekonomik ilişkileri içindeki konumunu gözler önüne sermekte ve rotasını belirlemektedir. Ayrıca omnibus paketlerinin bir yasama aracı olarak kullanılması da AB karar alma süreçlerinde artan esnekliği ve hızlı değişime uyum sağlama refleksini ortaya koymaktadır. Tüm bu gelişmeler Türkiye-AB ilişkilerinin geleceğini de şekillendirmekte olup, yakınen izlenmeli, yorumlanmalı ve değerlendirilmelidir.